

Skoleeksamen (3t) MET11808 - Matematikk for siviløkonomer

6. desember 2024

Oppgavesettet er på 3 sider. Alle 12 oppgaver vektes likt. Alle svar skal begrunnes.

Karakterer: A – F som teller 40% til endelig karakter i kurset.

Tillatte hjelpemidler: BI-definert eksamenskalkulator og linjal.

Oppgave 1

Vi har funksjonen $f(x) = e^{0,5x^2-3x}$.

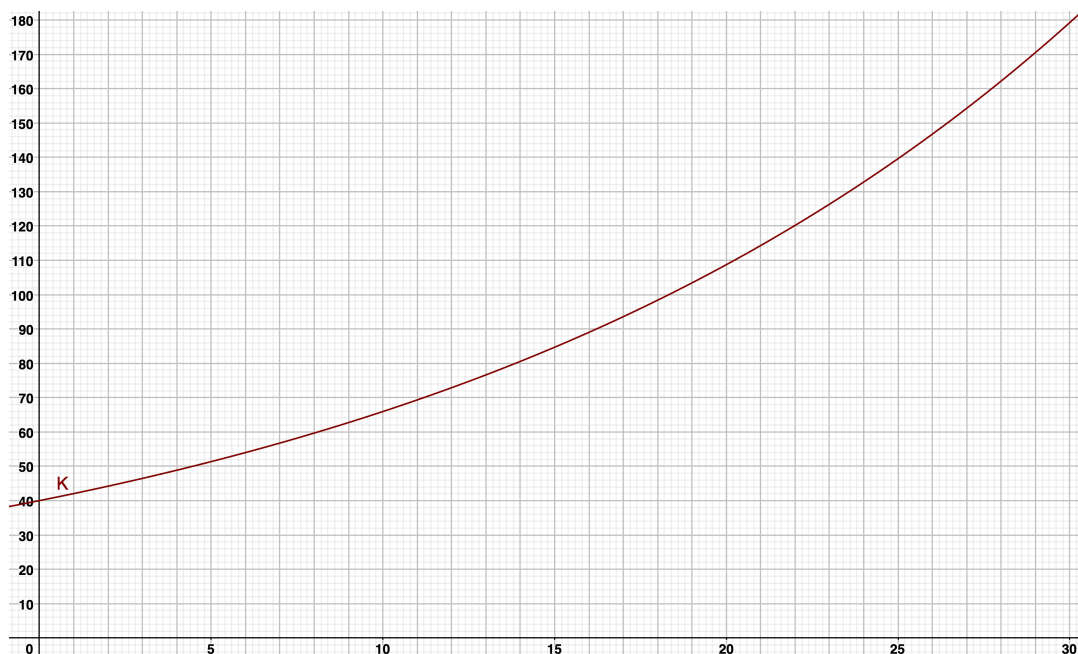
- Bestem den deriverte funksjonen $f'(x)$.
- Bestem de stasjonære punktene til $f(x)$ og avgjør hvor $f(x)$ er voksende og avtagende.

Oppgave 2

Tegn en skisse av ellipsen gitt av likningen $x^2 + 9(y - 5)^2 = 36$.

Oppgave 3

Vi har en kostnadsfunksjon $K(x)$ med graf som i figur 1. Bruk grafen til å finne kostnadsoptimum og optimal enhetskostnad.

Figur 1: Kostnadsfunksjon

Oppgave 4

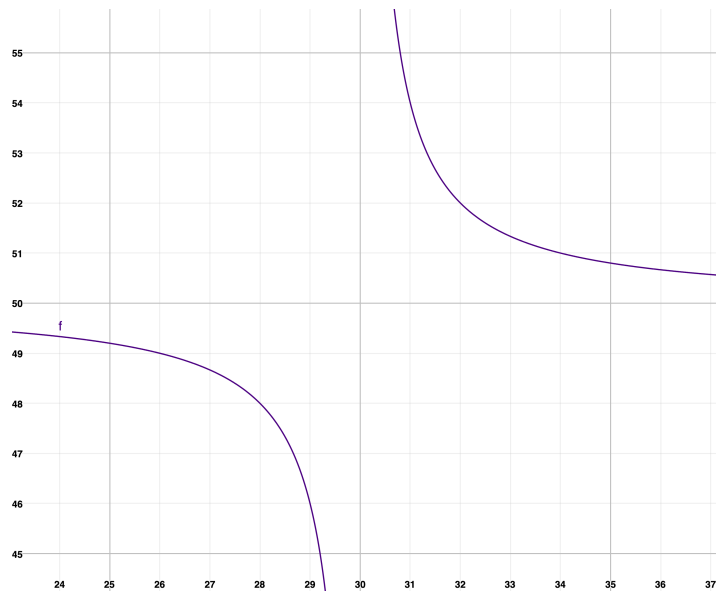
- Beregn summen av den geometriske rekken

$$8000 \cdot 1,005^{143} + 8000 \cdot 1,005^{142} + 8000 \cdot 1,005^{141} + \dots + 8000 \cdot 1,005^{25} + 8000 \cdot 1,005^{24}.$$

- Beskriv en finanssituasjon hvor denne summen er aktuell (de viktige tallene skal fortolkes).

Oppgave 5

Hyperbelfunksjonen $f(x)$ har graf som i figur 2. Bestem uttrykket for hyperbelfunksjonen.

Figur 2: Hyperbelfunksjon

Oppgave 6

Bestem uttrykket til andregradsfunksjonen $f(x)$ hvis grafen passerer gjennom punktet $P = (10, 20)$ og har toppunkt $Q = (12, 24)$.

Oppgave 7

Tegn en skisse av grafen til en funksjon $f(x)$ som er strengt avtagende, har $f(10) = 20$, $f''(x) < 0$ for alle x mellom 5 og 15, og $f''(x) > 0$ for alle $x > 15$. (NB: Du skal ikke finne noen funksjonsuttrykk!)

Oppgave 8

La p være prisen for en vare og anta $D(p) = -\ln(p)$ med $0 < p < 1$ er etterspørselsfunksjonen. Anta $\epsilon(p)$ er etterspørselsfunksjonens momentane priselastisitet.

- i) Beregn $\epsilon(p)$.
- ii) Bestem prisen p slik at etterspørselen er elastisk.
- iii) Avgjør om inntekten går opp eller ned hvis prisen øker litt fra $p = 0,5$.

Oppgave 9

Den andrederiverte til funksjonen $f(x)$ er gitt som følgende funksjon:

$$f''(x) = (e^x - 7)\ln(x^2 + 0,5)$$

- i) Bestem vendepunktene for $f(x)$.
- ii) Avgjør hvor $f(x)$ er konveks og konkav.

Oppgave 10

Her er noen betalinger på forskjellige tidspunkter:

År	3	4	5
Betaling	A	B	C

Anta at den nominelle diskonteringsrenten er r med kontinuerlig forrentning.

- Skriv opp et uttrykk for nåverdien av kontantstrømmen.
- Anta $A = 40$, $B = 60$, $C = 100$. Bestem renten r slik at nåverdien av betaling C er større enn nåverdien av betaling B .

Oppgave 11

Vi har funksjonen $f(x) = \frac{60e^{-0,01x} + 100}{e^{-0,01x} + 4}$ med definisjonsmengde $D_f = [0, \rightarrow)$. La $g(x)$ være den omvendte funksjonen til $f(x)$.

- Bestem uttrykket til $g(x)$.
- Bestem definisjonsområdet D_g og verdimengden V_g til $g(x)$.

Oppgave 12

Vi har funksjonen $f(x) = \frac{x^3 + 7x^2 - 100x - 700}{x^2 + 2x - 35}$. Bestem eventuelle maksimum og minimum på intervallet $\langle 5, \rightarrow)$.